

Marketing w turystyce

Bernadetta Bienia

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa
w Krośnie

Definicja marketingu

Marketing jest powszechnie akceptowaną filozofią prowadzenia biznesu i funkcjonowania przedsiębiorstw, dostrzegającą konieczność orientacji na konsumenta, jako podstawy zapewniającej maksymalizację zysków przedsiębiorstwa.

H. Mruk

Definicja marketingu

Marketing jest procesem społeczno-gospodarczym mającym na celu poznanie przyszłej struktury popytu na produkty lub usługi oraz zaspokojenie go poprzez kreowanie podaży, przekazywanie informacji nabywcom, dostarczanie wytworzonych dóbr w odpowiednim miejscu i czasie, a także ich zrealizowanie

J. Carman, K. Uhl

Marketing

filozofia przedsiębiorstwa,
stanowiąca nowe podejście do
rynku i nabywców dzięki
przyjęciu i stosowaniu orientacji
na klienta

zespół metod i technik badania
potrzeb konsumenta oraz
działania na konkurencyjnym
rynku mające na celu sprzedaż
dóbr i usług ku zadowoleniu
kupującego

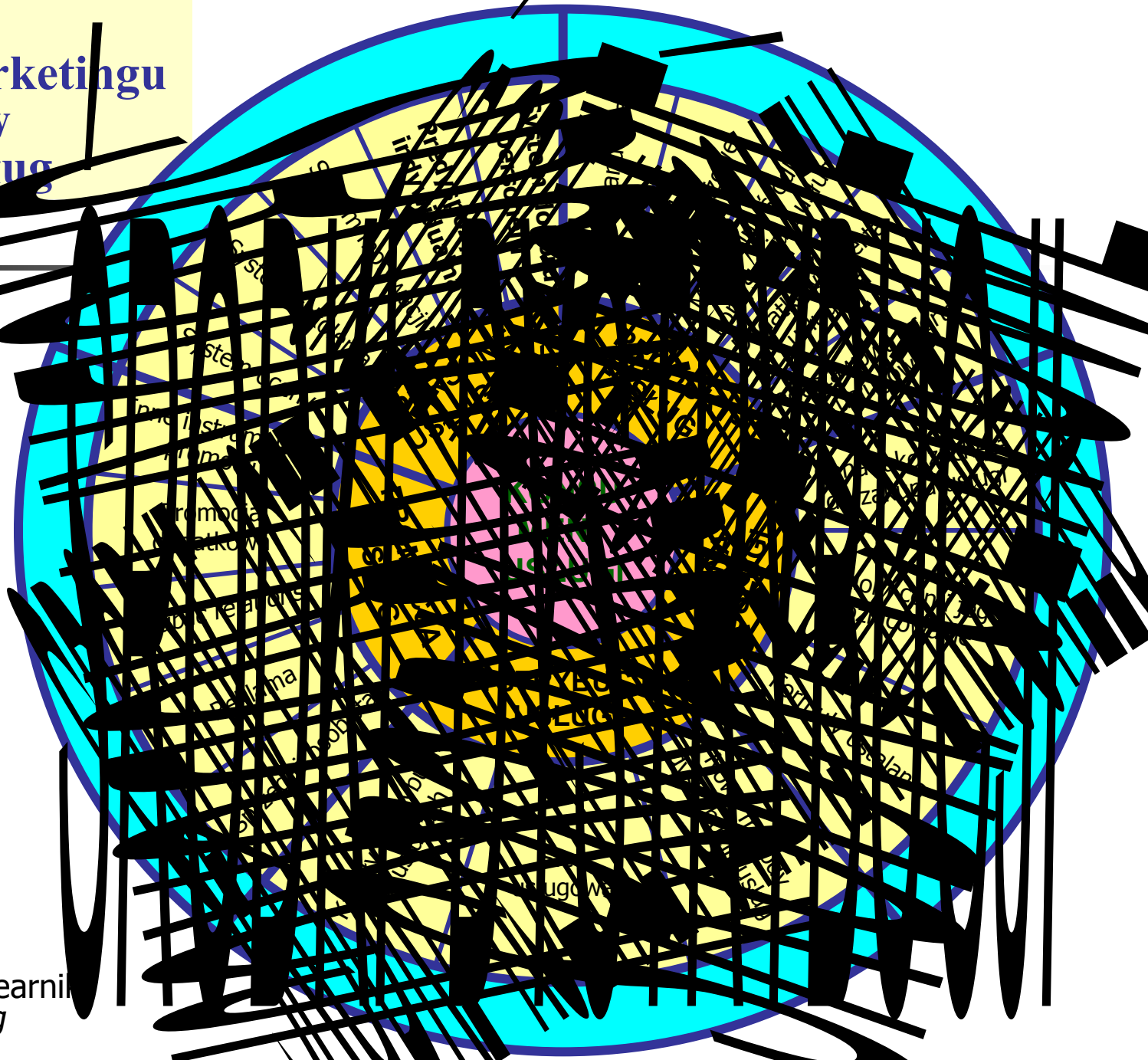

Marketing - mix

- To zespół instrumentów oddziaływania na rynek wykorzystywanych przez przedsiębiorstwo w celu osiągnięcia wcześniej zaplanowanych celów marketingowych.
- Najczęściej działania te koncentrują się w obrębie czterech podstawowych instrumentów: **produktu, ceny, dystrybucji i promocji.**
- W przypadku marketingu usług wyróżnić należy również **personel**, który jest niezwykle istotnym elementem (nie mniej ważnym od pozostałych czterech narzędzi marketingu-mix).

Strategia marketingu – mix „5P” w dziedzinie usług

Źródło: M. Pluta-Oleární
Marketing usług

Pojęcie produktu

Produkt to cokolwiek, co może znaleźć się na rynku, zyskać uwagę, zostać nabyte, użyte lub skonsumowane, zaspokajając czyjąś potrzebę.

Produktem może być dobro materialne, usługa, miejsce, organizacja, idea, osoba.

Pojęcie produktu

Warunkiem rynkowego sukcesu produktu jest jego zdolność do zaspokajania określonych potrzeb.

Z tego względu produkt często jest definiowany jako **zbiór korzyści (użyteczności) dla nabywcy.**

My nie sprzedajemy motocykli.

*My sprzedajemy 43-letniemu księgowemu
możliwość ubrania się w czarną skórę
i przejeżdżania przez małe miasteczka
i powodowania, że ludzie się go boją.*

Członek Zarządu Harley Davidson

Produkt turystyczny

- to zestaw składników materialnych i niematerialnych opartych na możliwościach spędzania czasu w miejscu docelowym, postrzegany przez turystów jako przeżycie dostępne za określoną cenę

Produkt turystyczny tworzą:

A. Walory regionu odwiedzanego (atrakcje turystyczne):

- przyrodnicze (lasy, pomniki przyrody, wody itp., tworzące piękno krajobrazu),
- kulturowe = antropogeniczne (zabytki, osiedla, tereny rolne itp. tworzące harmonijny krajobraz kulturowy)

Produkt turystyczny tworzą:

B. Zagospodarowanie turystyczne

- baza noclegowa,
- baza pozostała (komunikacyjna, gastronomiczna, handlowa, urządzenia i obiekty sportowe, kulturalne i rozrywkowe, w tym kąpieliska, wypożyczalnie sprzętu, wyciągi narciarskie).

Produkt turystyczny tworzą:

C. Imprezy

(festiwale, koncerty, widowiska, zawody sportowe i przyjemnościowe, spływy, rajdy - samochodowe, konne, piesze, kolarskie).

Produkt turystyczny tworzą:

D. System zarządzania i dystrybucji

- biura podróży,
- ośrodki informacji,
- centra obsługi turystów,
- banki i instytucje ubezpieczeniowe.

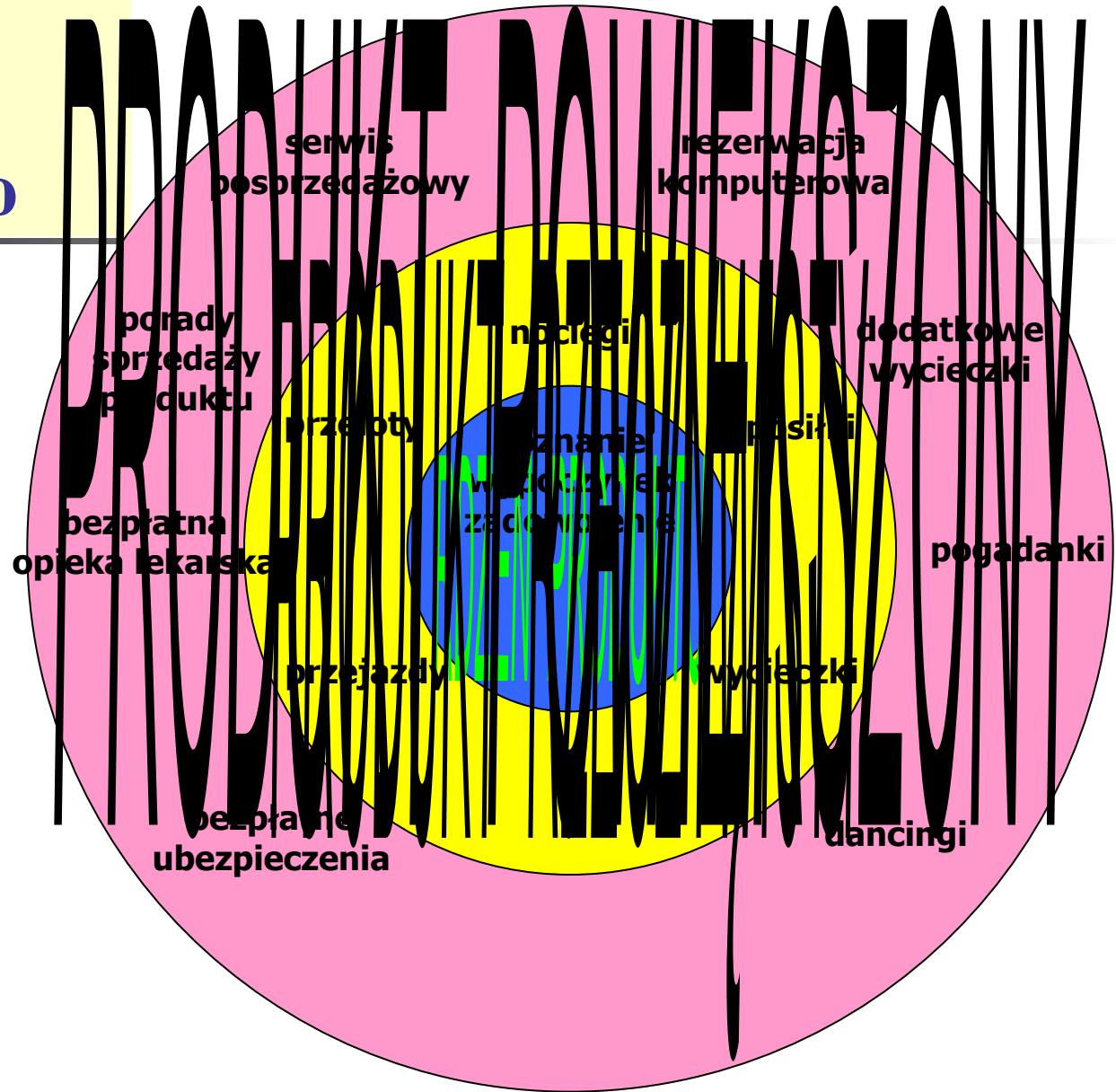

Produkt turystyczny tworzą:

E. Składniki niematerialne tzw. emocjonalne, np. przeżycie lub doświadczenie czegoś ważnego dla klienta, poznanie czegoś lub kogoś ciekawego, pobudzenie wyobraźni.

Struktura produktu turystycznego

Źródło: J. Altkorn, Marketing w turystyce

**Produkt turystyczny winien być
oferowany w postaci:**

pakietu usług

Pakiet lub „wiązanka” usług turystycznych

- jest to zestaw kilku – kilkunastu rodzajów atrakcji i sposobów spędzania wolnego czasu z zapewnieniem warunków bytowych (głównie noclegowo-żywniowych).
- pakiet usługowy winien mieć określoną cenę za całość oraz możliwość wykupienia poszczególnych jego części.

Cena

- Cena to wartość dobra, usługi wyrażona w pieniądzu.
- Cena charakteryzuje obraz produktu oraz wyznacza segmenty jego nabywców.

Cena

- Dla konsumenta lub pośrednika cena jest kosztem nabycia korzyści wynikających z posiadania produktu.
- Koszt ten jest postrzegany jako wartość produktu oferowanego w danym miejscu i czasie poszczególnym grupom nabywców.

Koncepcje ustalania cen w turystyce – podstawowe metody

- Na podstawie kosztów
- Zorientowane na konkurentów
- Na podstawie analizy popytu i podaży

Głównymi czynnikami różnicującymi cenę produktu turystycznego są:

- typ konsumenta,
- cechy produktu,
- termin oraz czas korzystania z usługi,
- miejsce usługi,
- jakość usługi.

Dystrybucja

Polega na efektywnym społecznie i ekonomicznie przesuwaniu dóbr i usług ze sfery ich wytwarzania do końcowych odbiorców.

Zapewnienie efektywności dystrybucji odbywa się poprzez wybór kanałów dystrybucji.

Kanał dystrybucji

To zespół kolejnych uczestników procesu przesuwania dóbr i usług od producenta do konsumenta wraz z zależnościami pomiędzy nimi, które powodują zmiany charakteru tego procesu (jego szybkości, kosztów - marż, oddziaływania na produkt).

W dystrybucji produktów turystycznych wyróżniamy dwa podstawowe kanały:

---

1. Kanał bezpośredni

(wytwórca usługi – turysta lub konsument)

2. Kanał pośredni

(wytwórca usługi – pośrednik - turysta lub konsument)

Zalety kanału bezpośredniego

- Pełna kontrola nad całym procesem sprzedaży produktów,
- Elastyczność w dostosowaniu oferty do potrzeb rynku,
- Łatwiejszy przepływ strumieni w kanale, zwłaszcza informacji i płatności,
- Możliwość budowania większej lojalności wśród nabywców.

Wady kanału bezpośredniego

- Osobiście ponoszone nakłady związane ze sprzedażą usług,
- Samodzielnie ponoszone ryzyko, co jest istotne przy wprowadzaniu na rynek nowości,
- Utrudniona ekspansja na nowe rynki

Zalety kanału pośredniego

Dla usługodawcy:

- Zwiększenie możliwości ekspansji na dodatkowe rynki,
- Mniejsze koszty związane z poszukiwaniem potencjalnych nabywców i kontaktowaniem się z nimi,
- Redukcja liczby transakcji z nabywcami,
- Możliwość dotarcia do dużej liczby rozproszonych geograficznie nabywców.

Zalety kanału pośredni

Dla konsumenta:

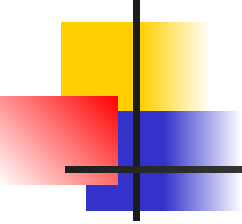
- Zdobyć wiele potrzebnych informacji u pośrednika,
- Dostęp do bogatej informacji turystycznej,
- Szeroka oferta,
- Zbliżenie obszarów wytwarzania i konsumpcji.

Wady kanału pośredniego

- Konieczność panowania nad działaniami pośredników i przeciwdziałania konfliktom interesów w kanale,
- Koszty pośrednictwa (prowizja dla np. biura podróży),
- Utrata kontroli nad rynkiem odbiorcy ostatecznego,
- Zniekształcenia w przepływie strumieni w kanale (wydłużone terminy płatności).

-
-
- Powszechnie wykorzystanie **Internetu** spowodowało wzrost roli dystrybucji bezpośredniej a jednocześnie spadło znaczenie tradycyjnych pośredników.

Promocja

To zespół działań i instrumentów za pomocą których przedsiębiorstwo komunikuje się z rynkiem, przekazując informacje o swojej działalności lub o konkretnych produktach i usługach.

Cele promocji

- Prezentacja korzyści wynikających z zakupu produktu,
- Wyróżnienie oferty usługowej na tle innych, konkurencyjnych ofert,
- Budowanie reputacji firmy i jej produktów oraz dążenie do stworzenia ich marki,
- Poinformowanie maksymalnie dużej liczby potencjalnych nabywców o rozpoczęciu działalności i ofercie (w przypadku rozpoczynania działalności).

Kompozycja promotion – mix tworzona jest przez:

- Reklamę,
- Promocję dodatkową,
- Sprzedaż osobistą,
- Public relations.

Reklama

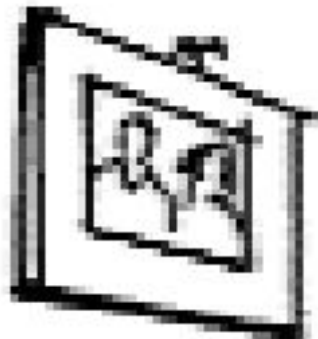
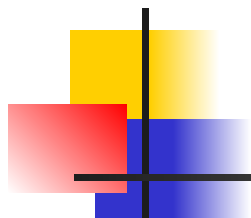
- Jest formą płatnego, bezosobowego i masowego przekazywania informacji oraz oddziaływania na zjawiska rynkowe, tj. na motywy, postawy i sposób postępowania nabywców.

Cele spełniane przez reklamę:

- tworzenie rozpoznawalnej marki,
- informowanie o produkcie,
- wzbudzenie zainteresowania,
świadomości istnienia produktu,
- tworzenie lojalności klientów

NIE LUBIĘ KIE
SĄ PRZERYW
NUDNYMI F

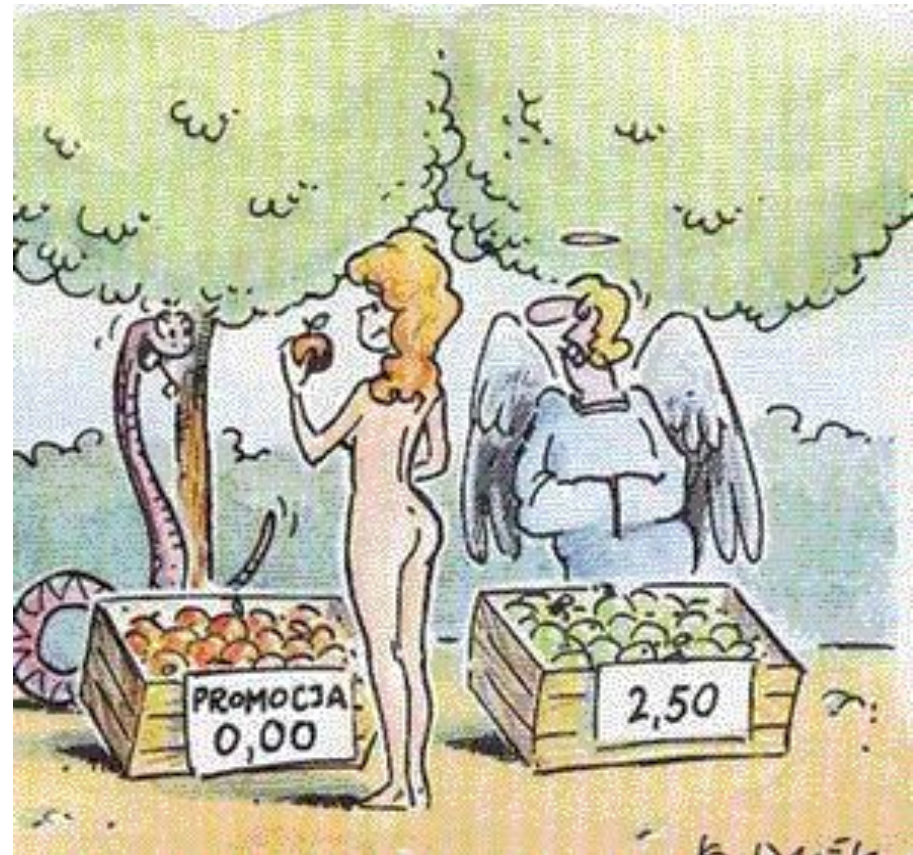
Najpopularniejsze grupy instrumentów reklamy:

- filmy reklamowe,
- widowiska i imprezy reklamowe,
- reklama radiowa,
- reklama prasowa,
- reklama pocztowa,
- reklama zewnętrzna (outdoor),
- reklama internetowa,
- reklama na opakowaniach.

Promocja sprzedaży (promocja uzupełniająca)

Obejmuje zespół instrumentów zawierających dodatkowe i nadzwyczajne bodźce zwiększające stopień atrakcyjności produktu wobec nabywcy i podwyższające jego skłonność do zakupu

Instrumenty promocji uzupełniającej:

- bezpłatne próbki towaru,
- konkursy i loterie,
- obniżki cenowe,
- premie od zakupu,
- znaczki handlowe,
- pokazy, degustacje, wystawy, demonstracje
- nagrody za lojalność,
- karty klubowe,
- specjalne oferty świąteczne
- oferty last minute itp.

Sprzedaż osobista (bezpośrednia)

- Jest werbalną prezentacją towaru lub usługi, polegającą na przeprowadzeniu rozmowy z jednym lub z większą liczbą nabywców w celu dokonania sprzedaży.

Zalety sprzedaży osobistej:

- rozpoznanie indywidualnych preferencji i oczekiwań nabywcy
- możliwość modyfikacji oferty pod wpływem reakcji nabywcy
- dostosowanie sposobu prezentacji oferty do indywidualnych potrzeb nabywcy
- możliwość zaprezentowania oferty wybranej przez sprzedawcę
- kształtowanie trwałych relacji między firmą a klientem.

Public relations

(propaganda gospodarcza)

- To zespół działań i instrumentów mających na celu kształtowanie i utrzymywanie jak najlepszych stosunków przedsiębiorstwa z otoczeniem, a zwłaszcza z tą jego częścią, która jest lub może być odbiorcą towarów lub usług.

Instrumenty *PR*

---

a) **skierowane na zewnątrz firmy**

- dni otwarte
- uroczystości i imprezy okolicznościowe
- odczyty, prelekcje o firmie i jej ofercie
- study tour (objazdowe wycieczki)
- konferencje prasowe, wywiady w prasie, radiu, telewizji
- udział w konkursach
- uczestnictwo w zjazdach, sympozjach, konferencjach
- sponsorowanie imprez, programów, audycji, artykułów
- działalność charytatywna

Instrumenty *PR*

---

b) skierowane do wewnątrz firmy

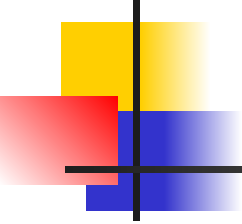
- informowanie pracowników o zdarzeniach istotnych dla firmy
- narady i zebrania pracowników
- podróże motywacyjne
- imprezy integracyjne
- wewnętrzne biuletyny informacyjne
- udział pracowników w szkoleniach, kursach, konferencjach

Efektywność form promocji

Formy promocji	Relatywna efektywność w realizacji generalnych funkcji promocji		
	Funkcja informacyjna	Funkcja kształtowania pożądanego wizerunku	Funkcja motywacyjna
Reklama	++	++	++
Public relations	++	+++	+
Sprzedaż osobista	+++	+++	+++
Promocja uzupełniająca	+	+	+++

+ niska, ++ średnia, +++ wysoka

Finalnym efektem działań promocyjnych
powinien być

slogan reklamowy

umieszczany na, lub we wszystkich
materiałach promocyjnych.

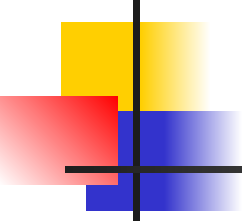

Personel firmy usługowej

---

1. Personel bezpośrednio obsługujący nabywców:
  - liczba
  - kwalifikacje
  - cechy indywidualne
  - system motywacji
  - system szkolenia
2. Obsługa zaplecza (techniczna, organizacyjna)
3. Wzajemne kontakty personel - konsument (gdy świadczenie usługi pokrywa się z jej konsumpcją)

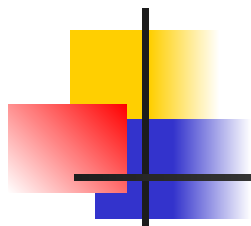

Tylko produkty turystyczne, które posiadają **wyraźną tożsamość i wykreowany wizerunek** mają szansę na sukces rynkowy i zaistnienie w świadomości klientów jako **produkty markowe.**

W konsekwencji turyści nie kupują produktów, lecz marki, czyli swoje wyobrażenie o produktach.

Dziękuję za uwagę 😊